

Nr. 12. November 2007

Nye salærtakster pr. 1. november 2007

Rejseudgifter inden for egen retskreds

Bestyrelsens referat fra mødet i Justitsministeriet
vedr. kørselsgodtgørelse

Høringer - DNA-register og lydoptagelse af bevis-
førelse under hovedforhandling

Paragrafnøgle

Isolationsfængsling

- 113. Menneskerettigheder - Strafbarhedsbetingelser
- 114. Tyveri - Udlændinge - Bøde - Udvisning undladt -
EU-borgere
- 115. Trusler mod myndighedspersoner - Betinget straf
- 116. Udlændingeloven - Varetægtsfængsling - Udsendelse
udsigtsløs
- 117. Vold mod politiet - Offentlig orden
- 118. Vold - Behandlingsdom - Længstetid

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

NY ADRESSE:

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Nye salærtakster pr. 1. november 2007

PRÆSIDENTERNE for VESTRE og ØSTRE LANDSRET

29/10 2007

Vejledende takster pr. 1. november 2007 for salærer til forsvarere i straffesager, bistandsadvokater samt til beskikkede advokater i ægteskabs-, forældremyndigheds- og børnefjernelsessager.

(Til samtlige beløb lægges moms)

A. Forsvarere i straffesager

1.	<u>Grundsats</u> pr. time	1.450 kr.
2.	<u>Grundlovsforhør</u> af normal varighed Se tillige under 3.	1.200 kr.
3.	<u>Fristforlængelser og kortere retsmøder</u> under sagens forberedelse. Salær for grundlovsforhør og fristforlængelser dækker også samtale med sigtede i forbindelse med retsmødet. Godtgørelse for ikke ubetydelig ventetid i forhold til tilsigelsestidspunktet fastsættes efter timetaksten og afholdes som udgangspunkt af statskassen.	1.100 kr.
Retsmøder om særlige efterforskningskridt behandles som grundlovsforhør, henholdsvis fristforlængelser, dog således at standardtaksterne ikke fuldt ud ydes, hvis den samme advokat i samme korte retsmøde har flere på hinanden følgende sager, jf. herved taksternes bestemmelse om reduktion, hvor samme advokat er forsvarer for flere i samme sag, jf. pkt. 14.		
4.	<u>Retsmøder af længere varighed</u> samt <u>afhøring hos politiet</u> pr. time	1.450 kr.
5.	<u>Retsmøder m.v. på søn- og helligdage samt lørdage</u> Forhøjelse med 50 %, kl. 22-06 med 100 % (skal oplyses af forsvareren)	
6.	<u>Fængselsbesøg</u> af normal varighed	1.200 kr.
7.	<u>Ankefrafald</u> inden hovedforhandlingen efter forhandling med klienten indtil	1.450 kr.
	Ved ankefrafald ved hovedforhandlingens begyndelse	mindst 1.450 kr.

8. Fristforlængelser på skriftligt grundlag 700 kr.
9. Ekspeditionssalær for sluttede sager uden retsmøde mindst 800 kr.
10. Tilståelsessager og hovedforhandlinger:
Mindre tilståelsessager med varighed indtil ½ time, herunder sager om spirituskørsel, hvis flere sager in continenti 1.450 kr.
ellers 2.000 kr.

Længerevarende tilståelsessager: Som hovedforhandlinger.

Hovedforhandlinger:

Indtil 2 timer	2.900 - 4.300 kr.
2 timer	4.300 kr.
3 timer (½ dag)	6.500 kr.
4 timer	8.600 kr.
5 timer	10.800 kr.
6 timer (1 dag)	13.000 kr.

Til hovedforhandlingens varighed medregnes ventetid før sagens påbegyndelse og ventetid mellem sagens optagelse til dom og dennes afsigelse, i sidstnævnte tilfælde dog kun for så vidt forsvareren forbliver til stede i retten. Til hovedforhandlingens varighed medregnes ikke sædvanlig frokostpause.

Taksten for hovedforhandling omfatter også samtaler på kontoret med klienten, indhentelse af oplysninger og forberedelse af procedure i normalt omfang. I sager, hvor forberedelsestiden har overskredet det sædvanlige, kan der ydes et tillæg herfor med 1.450 kr. pr. time for den tid, der må antages at være medgået til den yderligere forberedelse. Det ved hovedforhandlingens afslutning tilkendte salær omfatter normalt også arbejdet med anke af sagen, ansøgning om 2. eller 3. instansbevilling og benådning o. lign., således at der alene gives "eftersalær" i særlige tilfælde.

11. Rejsetid. Salærer forhøjes med mindst 600 kr. pr. time til forsvarere, der må rejse til tingstedet. For så vidt der bliver tale om en rejse over længere afstande, må direkte rejseudgifter yderligere normalt tillægges. Der sker ikke forhøjelse af salæret, hvis forsvarerbeskikkelsen er betinget af, at advokaten frafalder krav mod statskassen om godtgørelse for rejseudgifter.
12. Ved forsvarers rejse til udlandet, f.eks. i forbindelse med afhøringer, ydes rejsegodtgørelse, diæter og hotelgodtgørelse efter statens regler samt 14.000 kr. pr. hele dages fravær i forbindelse med rejsen. I dette beløb er inkluderet advokatens forberedelse.
13. Forgæves fremmøde og retsmøder aflyst med dags varsel eller kortere frist 1.100 kr.

I tilfælde af forgæves fremmøde og i tilfælde, hvor et planlagt retsmøde aflyses samme dag, som det skulle have fundet sted, eller hvor aflysning sker med dags varsel, kan der efter et konkret skøn tillægges forsvareren et større salær end anført, op til 1/2 salær. For aflysninger med mere end dags varsel tillægges ikke salær. Der tillægges ikke salær, såfremt det er den pågældende forsvarers egne forhold, f.eks. egen sygdom eller lignende, der er årsag til aflysningen.

Såfremt en længerevarende sag uvarslet slutter før planlagt, f.eks. ved anklagemyndighedens ankefrafald, kan der efter omstændighederne tillægges en forsvarer, der i særlig grad har måttet indrette sin virksomhed efter sagen, et passende vederlag.

14. Foranstående takster er vejledende. Særligt i nævningsager kan der være grundlag for nogen forhøjelse af den anvendte sats. En moderat forhøjet sats kan anvendes, når ny forsvarer er indtrådt under anken. Omvendt kan der, hvor samme advokat har flere sager i uafbrudt rækkefølge på samme dag, ske en rimelig nedsættelse af vederlaget for den enkelte sag. Hvor samme advokat er forsvarer for flere i samme sag, nedsættes salæret normalt for hver enkelt tiltalt med 1/2 til 1/3, dog ikke i grundlovsforhør og fristforlængelser.

Væsentlige forhøjelser af salærer, der er fastsat efter tidsforbrug i retten eller efter sagens karakter, må i almindelighed forudsætte specificeret skriftlig timeopgørelse fra advokaten. Salær efter opgørelse over anvendt tid forudsætter endvidere, at det opgivne tidsforbrug efter vurdering med rimelighed er anvendt på sagen.

B. Bistandsadvokater

Salær for deltagelse i hovedforhandling af indtil 2 timers varighed fastsættes som udgangspunkt til det samme beløb som salæret til forsvareren

2.900 - 4.300 kr.

Denne takst omfatter også samtaler på kontoret med klienten, indhentelse af oplysninger, udarbejdelse af erstatningsopgørelse, forberedelse til hovedforhandlingen og indsendelse af erstatningsansøgning til Erstatningsnævnet.

Der kan herudover ydes salær for rimeligt og relevant tidsforbrug, herunder ved deltagelse i hovedforhandlinger af mere end 2 timers varighed, med 1.450 kr. pr. time.

Beskikkelsen ophører ved sagens afslutning i retten. Statskassens betaling af salæret til bistandsadvokaten er subsidiær i forhold til forurettedes evt. retshjælpsforsikring, jf. retsplejelovens § 334, stk. 6, hvorfor det altid bør afklares, om

forurettede er dækket af en retshjælpsforsikring f.eks. husstands-/basis-/fritidsforsikring.

C. Særligt om forsvarere i straffesager vedrørende særlig økonomisk kriminalitet

1. Hovedforhandlingsdage afregnes som udgangspunkt med et salær på 15.500 kr. pr. retsdag af normal varighed. Salæret for hovedforhandlingsdage omfatter også forberedelse til hovedforhandlingen forud for og under hovedforhandlingen. Såfremt den samlede forberedelsestid i ankesager har haft et sådant omfang, at forberedelsen ikke kan anses som vederlagt ved honoreringen for hovedforhandlingsdage, honoreres den ekstra forberedelse som udgangspunkt efter medgået tid.

Såfremt retten tillader, at der indleveres en skriftlig procedure, eller pålægger afgivelse af en skriftlig oversigt over procedurens indhold med angivelse af de hovedsynspunkter, der gøres gældende, jf. retsplejelovens § 878 (i ankesager, jf. § 917) kan der - navnlig hvis forsvareren ikke gennem honoreringen for hovedforhandlingsdage kan anses som vederlagt også for procedure - ydes et særskilt vederlag herfor.

Såfremt hovedforhandlingen den pågældende dag klart ikke angår vedkommende forsvarers klient, og dette på forhånd er meddelt forsvareren, ydes et nedsat salær på 9.500 kr. for en retsdag af normal varighed. Der ydes ikke salær, hvis det på forhånd er åbenbart og tilkendegivet, at et retsmøde ikke kan vedrøre vedkommende forsvarers klient, f.eks. fordi retsmødet angår et forhold, der ingen forbindelse har til det eller de forhold, klienten er tiltalt for, og som heller ikke på anden måde kan have forbindelse til denne.

I jurderingen af angivne tidsforbrug og dermed også ved salærberegningen kan der i ankesager lægges betydelig vægt på, om vedkommende var forsvarer for klienten i forbindelse med sagens behandling i 1. instans, og i øvrigt på om forsvareren på andet grundlag har modtaget honorar i sagen, f.eks. i forbindelse med varetægtsfængsling.

2. En reserveforsvarer honoreres som udgangspunkt med et salær på 13.000 kr. pr. retsdag af normal varighed.

D. Sager om ægteskab eller forældremyndighed

1. Sager vedrørende forældremyndighed m.v.:
9.000 kr.
2. Sager vedrørende ægtefællebidrag eller lejlighed:
6.000 kr.
3. I andre sager fastsættes salæret efter et konkret skøn.

Disse salærer tilkendes både sagsøgerens/appellantens og sagsøgte/indstævntes advokat. Salæret dækker foruden et retsmøde af almindelig varighed den tid, der i almindelighed må anses for nødvendig til forberedelse af sagen. Salæret kan i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering forhøjes.

E. Børneffjernelsessager

1. instans

9.000 kr.

2. instans

6.000 kr.

PRÆSIDENTEN for ØSTRE LANDSRET

Den 29/10 2007
J.nr. 85A-ØL-4-7

Advokatrådet
Generalsekretær Henrik Rothe
Kronprinsessegade 28
1306 København K

Under henvisning til Advokatrådets og Landsforeningen af beneficerede advokaters brev af 17. april 2007 og drøftelserne på mødet den 26. april om salærer til forsvarere i straffesager m.m. vedlægges nye vejledende takster, som vil være gældende fra den 1. november 2007.

De forslag, der er anført i ovennævnte brev af 17. april 2007, har været genstand for drøftelser med blandt andre præsidenten for Københavns Byret og formanden for Den danske Dommerforening og har tillige været drøftet på plenarmøder i landsretterne. Resultatet af disse drøftelser er udmøntet i de nye vejledende retningslinier.

Jeg skal efter aftale med præsidenten for Vestre Landsret bemærke, at der er sket en forhøjelse af timetaksten fra 1350 kr. til 1450 kr. svarende til en forhøjelse på ca. 7,4 %. Der er som konsekvens heraf sket tilsvarende forhøjelser af øvrige takster, idet der dog er foretaget afrundinger til passende runde beløb.

For så vidt angår ønsket om betaling for at stå til rådighed i forbindelse med grundlovsvagter, er der enighed mellem landsretspræsidenterne om, at der kan være grund til at yde en vis betaling til en forsvarer for at stå til rådighed i weekender, hvor den pågældende ikke får sager tildelt. Der er imidlertid på nuværende tidspunkt ikke fastlagt vagtordninger i alle byretskredse. Det er derfor ikke muligt med sikkerhed at beskrive en sådan landsdækkende ordning og at fastslå de økonomiske virkninger heraf. Vi vil derfor i den kommende tid tage en drøftelse af spørgsmålet med byretspræsidenterne og vende tilbage til spørgsmålet over for Advokatrådet.

Det er præciseret i retningslinjerne, at godtgørelse for ikke ubetydelig ventetid i forhold til tilsigelsestidspunkt til retsmøder, herunder grundlovsforhør, fastsættes efter timetaksten, og at udgiften som udgangspunkt afholdes af statskassen.

Vi har ikke på nuværende tidspunkt, hvor nævningereformen er umiddelbart forestående, fundet, at tiden er inde til at revidere taksterne vedrørende nævningesager udover en procentuel forhøjelse svarende til de øvrige takstforhøjelser.

Vi har heller ikke fundet grundlag for en ændring af den gældende praksis for honorering i anledning af aflyste retsmøder.

For så vidt angår honorering af arbejdet med mindre straffesager er det i de vejledende takster nu præciseret, at hovedforhandlinger med en varighed af indtil 2 timer honoreres med et salær på 2.900 - 4.300 kr. Der vil således være mulighed for ved salærfastsættelsen at tage højde for, at arbejdet også med de mindre straffesager med kort varighed i retten kan være særlig arbejdskrævende for forsvareren.

Vi har fastsat salæret i børnefjernelsessager i 1. instans til 9.000 kr. og i 2. instans til 6.000 kr. Salæret for 2. instanssager afspejler, at der har fundet en grundig 1. instansbehandling sted i byretten.

Vi har ikke på baggrund af drøftelserne den 22. oktober 2007 i Justitsministeriet fundet anledning til at indsætte nye bemærkninger om betydningen af rejseforbehold, da bemærkningerne herom i de gældende retningslinjer synes dækkende og derfor gentages.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Rejseudgifter inden for egen retskreds
JUSTITSMINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Advokat A

Dato: 2. NOV. 2007
Kontor: Civilkontoret
Sagsbeh.: PG
Sagsnr. 1994-442-0126

Ved brev af 22. december 2006 har De anmodet Justitsministeriet om at frafalde forbeholdet om, at der ikke vil kunne udbetales Dem godtgørelse for rejseudgifter ved retsmøder inden for retskredsen i relation til Deres antagelse til at beskikkes som offentlig forsvarer og til at udføre sager for parter, der har fri proces.

Det følger af § 105, stk. 10, i lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform), at advokater, der ved en byret er antaget til at udføre sager for parter, der har fri proces, jfr. retsplejelovens § 336, eller til at

beskikkes som offentlig forsvarer, jf. retsplejelovens § 733, fra lovens ikrafttræden anses som antaget ved byretten i den retskreds, hvori den hidtidige retskreds indgår.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at hvis advokaten er antaget med forbehold om, at der ikke skal tilkomme den pågældende godtgørelse for rejseudgifter ved møde inden for retskredsen, gælder dette forbehold uændret efter den 1. januar 2007 og med virkning for den eller de nye retskredse, hvor advokaten efter de beskrevne regler anses for antaget. Det fremgår endvidere, at såfremt retskredsændringerne fører til en væsentlig udvidelse af det geografiske område, for hvilket en advokat er beskikket, vil Justitsministeriet dog være indstillet på efter ansøgning og efter en konkret vurdering eventuelt at frafalde forbeholdet efter retsplejelovens § 336 c, stk. 2.

Af hensyn til den praktiske håndtering af sagerne lægger Justitsministeriet, ved vurderingen af om rejseforbeholdet kan frafaldes, navnlig vægt på, om kørselsafstanden til det nye hovedtingsted er blevet udvidet med 30 km eller derover.

Det fremgår af sagen, at De oprindeligt blev beneficeret ved Retten i Hobro med sædvanligt rejseforbehold. Som følge af retskredsreformen er De nu beneficeret ved Retten i Aalborg.

De har oplyst, at De efter reformen skal køre ca. 55 km til retten.

Ved søgning på krak.dk fremgår det, at De før reformen havde ca. 22 km til retten, og at De efter reformen har en afstand på ca. 54 km til retten.

Justitsministeriet skal herved meddele, at ministeriet ophæver Deres rejseforbehold med virkning fra den 1. januar 2007.

Ministeriet har ved afgørelsen lagt vægt på, at De har fået udvidet afstanden til retten med over 30 km, og denne udvidelse er efter Justitsministeriets opfattelse så væsentlig, at Deres rejseforbehold ophæves.

Med venlig hilsen
Birgit Thostrup Christensen

Bestyrelsens referat fra mødet i Justitsministeriet vedr. kørselsgodtgørelse

Formand Henrik Stagetorn og Henrik Thorstholm var den 22. oktober 2007 indbudt til møde i Justitsministeriet vedrørende ophævelse af rejseforbeholdet.

Som frygtet var der reelt ikke lagt op til forhandlinger vedrørende en rimelig honorering for kørselsudgifter og køretid. Ministeriet har nu meget travlt med at få sagen på plads, Ombudsmanden er på sagen.

Det var alene spørgsmålet om dispensation fra kørselsforbeholdet for de "udenbys" advokater der var på dagsorden, alt andet blev henvist til lovgiver. JM's forslag gik på at man var til sinds at meddele frafald af forbeholdet for de advokater som nu har fået mere end 30 km til byrettens hovedtingsted. Der er tale om betaling for alle km og tilhørende tid

alt efter landsretspræsidenternes takster. Nye beskikkelser vil fortsat få et forbehold, så det er kun de gamle beskikkelser meddelt før 01.01.2007, som kan opnå ophævelse af forbeholdet.

For de der allerede har ansøgt om ophævelse, vil ordningen få tilbagevirkende kraft fra 1. jan 2007.

Som sagt så gjort, ministeriet har ved skrivelser af 02.11.2007 meddelt ophævelse af rejseforbeholdet for de advokater, som har ansøgt herom. Der vil ikke blive tale om en generel ordning, så de medlemmer der ikke allerede har søgt og som opfylder afstandskravet, anbefales straks at fremsende ansøgning til justitsministeriet med anmodning om fritagelse fra januar 2007. Der kan være helt specielle forhold, som gør at afstandskravet kan lempes. Mon ikke de advokater som er placeret på visse af vores øer, kan gøre sig håb om en lempeligere praksis.

Ophæves rejseforbeholdet skal advokaterne herefter selv rette henvendelse til den relevante byret med en opgørelse over sager og omfanget af den ønskede honorering, køretid og godtgørelse.

Man var fra landsretspræsidenternes side betænkelige ved københavner/Århus advokaternes strandhugst rundt om i landet, så den skærpelse af retspraksis i retning af nægtelse af ophævelse af rejseforbeholdet, som kan ses af ØLR's senere domme, vil få følgeskab af Vestre Landsret.

Som det ses løser JM's nye praksis ikke de urimelige forhold for de advokater, som ikke får ophævet forbeholdet, de vil fortsat gratis skulle køre rundt i retskredsen, men det skal vi slås med politikerne om.

Alt i alt var det nedslående at opleve domstolsrepræsentanternes meget tilbageholdende udtalelser om en rimelig økonomisk kompensation for de mange timer der bruges på vejen, og gav ikke nogen optimisme hvad angik de reviderede salærtakster, og det har jo desværre også vist sig i alt sin gru med de "nye takster".

Henrik Thorstholm

Høringer - DNA-register og lydoptagelse af bevisførelse under
hovedforhandling

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Lovteknikkontoret

Amagertorv 11
31. oktober 2007

Vedr.: Sagsnr. 2007-3060-0045. Forslag til lov om ændring af bl.a. lov om Det Centrale DNA-profilregister.

Justitsministeriet har med skrivelse af 5. oktober 2007 anmodet om Landsforeningens bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Materialet har været forelagt bestyrelsen, der bemærker, at foreningen tidligere har udtalt sig om videregivelse af oplysninger fra DNA-registeret i skrivelse af 30. august 2006 (JM sagsnr. 2006-730-035), hvor foreningen bl.a. anførte:

"..... at forslaget hviler på en rammeafgørelse fra 25. marts 2004 om bekæmpelse af terrorisme. Det er karakteristisk, at man nu udstrækker samarbejdet til at omfatte udveksling af oplysninger uden begrænsninger, blot der er tale om "en kriminalefterforskning eller kriminalefterretningsoperation".

Bestyrelsen forudsætter, at de danske myndigheder ved videregivelse af DNA-oplysninger til udenlandske myndigheder sikrer sig, at disse slettes i overensstemmelse med de danske sletningsregler."

I høringssvar af 24. januar 2007, sag nr. 2007-3060-0045 om Prümtraktaten skrev foreningen:

"Traktaten, der ikke tidligere er kendt i den danske debat, rejser en række spørgsmål, som ikke kan behandles og besvares med den ovennævnte korte høringsfrist, men bestyrelsen har i tidligere høringssvar om udveksling af personfølsomme oplysninger i EU-sammenhæng advaret mod yderligere udbygning af adgangen til direkte at søge oplysninger, så længe reglerne for optagelse i registre og sletning herfra er forskellige."

Foreningen kan henholde sig til de anførte høringssvar og kan således ikke anbefale, at fremmede lande får mulighed for at søge direkte i de danske databaser, hverken fsva DNA eller fingeraftryk.

Foreningen minder om, at man i forbindelse med en tidligere høring om DNA-profilregisteret rejste spørgsmålet om domfældtes betaling af sagsomkostninger, jfr. foreningens høringssvar af 2. september 2004, JM sagsnr. 2004-730-0999, idet DNA-undersøgelser undertiden udløser ekstraregninger for den domfældte, der kan være økonomisk ruinerende og dermed medvirke til yderligere social deroute oven på afsoningen.

Foreningen har også ved møder hos Rigsadvokaten bragt spørgsmålet om begrænsning af sagsomkostninger i forslag, men har hver gang fået at vide, at det ikke

kan drøftes, idet det fortsat beror på overvejelser i Justitsministeriet. Foreningen benytter lejligheden, nu da der er forslag om ændring af reglerne om DNA og i øvrigt ændringer af retsplejeloven, til at rejse spørgsmålet om, hvad der er kommet ud af overvejelserne, og om det ikke hensigtsmæssigt kunne udmøntes i lovændringer, nu når man alligevel har planer om at ændre de pågældende love.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
5. november 2007

Vedr.: Sagsnr. 2007-730-0545. Udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Forsøgsordning med lydoptagelse af forklaringer i straffesager).

Justitsministeriet har med skrivelse af 12. oktober 2007 anmodet om Landsforeningens bemærkninger til ovennævnte lovudkast.

Materialet har været forelagt bestyrelsen, der generelt bemærker, at det er vigtigt, at man ikke afsvækker kravet til udfærdigelse af dommes præmisser, herunder i det mindste en kortfattet gengivelse af de forklaringer, som har haft betydning for afgørelsen. Dette er af afgørende betydning for retssikkerheden, herunder parternes ankeovervejelser og for behandling i ankeinstansen. Det har også betydning for dommens præjudikatværdi, at man for nogle år siden har afskaffet de domme, der ikke kan stå alene, idet retten henviste alt det væsentlige stof til en retsbog, som ikke altid følger dommen.

Selv om man skal være åben overfor forsøgsordninger, kunne forslaget godt indeholde nogle flere præciseringer af de rammer, hvorunder forsøget skal foregå. Det er eksempelvis ikke præciseret, hvor længe forsøgsordningen skal vare, den kan i princippet fortsætte i det uendelige.

Det er ligeledes væsentligt, at der gives parterne mulighed for løbende at kommentere fordele og ulemper ved den anvendte praksis, herunder at der gives advis til høringsparterne, således at de f.eks. kan instruere aktørerne i forsøgsordningen om, hvad man skal være særlig opmærksom på i forbindelse med ordningen, og hvortil de kan rapportere, om det fungerer godt eller dårligt. Det er ikke tilstrækkeligt, at der kun foregår kommunikation mellem Domstolsstyrelsen og Strafferetsplejeudvalget, jfr. bemærkningerne side 13.

Man skal være opmærksom på, at det ikke nødvendigvis vil medføre besparelser at optage forklaringerne på bånd. En række sager er ikke særlig egnet til den valgte fremgangsmåde, f. eks. sager, der strækker sig over flere dage. Hvis ikke parterne har

udskrifter af forklaringerne til brug for deres procedure, må sagen enten udsættes på, at sådanne udskrifter fremstilles, eller hvis forklaringerne kun foreligger i form af lydoptagelser, må der afsættes yderligere tid på, at parterne kan gennemgå disse, hvor det vil være hurtigere at gennemgå en retsbog.

Står man uden retsbog under en domsforhandling, kan der også opstå diskussioner, der kunne være undgået, når sagens parter – hvad der ikke er ualmindeligt – foretager forehold af tiltaltes og øvrige vidners forklaringer. Hvis hver part sidder med sin håndskrevne version af, hvad der måtte være sagt, og en af parterne, typisk anklageren, slet ikke har haft tid til at notere ned, mens der blev afhørt, vil sådanne forehold være præget af manglende præcision.

Sager, der er præget af tekniske beviser, er næppe heller egnet blot til lydoptagelser. Kun ved at der sker protokollation umiddelbart efter vidnets forklaring, sikrer man sig, at der ikke kan opstå misforståelser hos retten og parterne.

Også i sager, hvor tiltalte og vidner taler utydeligt, kan man befrygte, at bevis går tabt, hvis man blot forlader sig på, at utydelighederne ikke vil være så graverende på lydbåndet, frem for at uklare punkter blev præciseret i forbindelse med protokollering.

Man skal også være opmærksom på, at under forklaringer, der kræver, at tiltalte eller vidner skal foretage udpegning på bilag eller lignende, er der en risiko for, at essensen i forklaringen går tabt, medmindre retten bryder ind i forklaringen og til lydoptagelsen præciserer, hvad der blev peget på.

Det forhold, at man ikke kommer til at nyde godt af retsformandens evne til at sammenfatte en forklaring, særligt hvis afhøringen kører lidt i ring, hvor man efter at have fået forklaringen i oversigtsform, vender tilbage til udvalgte emner, måske ikke i helt kronologisk orden, kommer til at betyde, at tiltaltes og vidners forklaring kommer til at fremstå mere rodede end rimeligt er.

Det er anført i forslaget, at lydoptagelser skal slettes efter 1 år. Det vil kunne afskære domfældte fra en reel prøvelse af, om betingelserne for genoptagelse er til stede. Det gælder nogle af de spektakulære genoptagelsessager, at disse ville være vanskelige at gennemføre, hvis man ikke havde udskrift af domsforhandlingen under den første sag.

Lovforslaget forholder sig til den situation, at teknikken svigter helt. Det fremgår af bemærkningerne, at så finder stk. 2-6 henholdsvis stk. 7 ikke anvendelse. Man kunne også overveje en instruks gående ud på, at man afprøvede lydudstyrets gengivelse, inden man skiltes, således at man havde mulighed for at rekonstruere dagens begivenheder, mens disse var i frisk erindring.

Det er nok tvivlsomt, om de problemer, der har været med domstolsreformens implementering, bl.a. på grund af massiv afvandring af erfarne HK-medarbejdere, vil blive løst af forslaget. Det byder nok på flere udfordringer at være med i retten som protokolsekretær end at skulle foretage alenlange afskrifter af lydfiler. Hertil kommer, at forslaget vil pålægge dommerne mere kontorarbejde i forbindelse med udfærdigelse af referater m.v., som tidligere kunne delegeres til kontorpersonalet, som blev sat til at indklamme relevante dele af retsbogen. Det kan føre til, at der vil gå endnu længere tid, før

retten kan levere udskrifter af domme, hvilket er uhensigtsmæssigt, når man betænker de korte ankefrister i straffesager. Men de ovenfor skitserede problemer skal jo nok vise sig i løbet af relativ kort tid.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Paragrafnøgle

Efter at samarbejdet mellem Serviceselskabet og Schultz om LovTextAdvokat ophørte, var der ingen paragrafnøgle til Landsforeningens Meddelelser.

Foreningen har derfor bekostet, at paragrafnøglen er indlagt i den elektroniske udgave af Landsforeningens Meddelelser.

Når man klikker sig ind på foreningens side på AdvokatNet, er der til venstre en sidemenu, hvor der nederst blandt udbuddene fra foreningen er angivet

"§-nøgle for domme og kendelser".

Her ligger afgørelser tilbage til og med 2002, og nøglen vil naturligvis løbende blive opdateret.

Herudover kan man i samme sidemenu øverst finde

"Avanceret søgning"

hvormed man kan søge på tekst.

Endelig kan man i samme sidemenu klikke på

"Bladet Meddelelser"

og under pdf-filerne klikke på registeret for 2003 - 2006 under 2006.

Når man har åbnet pdf-filen, kan man på sin egen skærm foretage fritekstsøgning - ud over at registeret naturligvis er ordnet alfabetisk.

Bag i registeret er der en alfabetisk oversigt over høringssvar.

Et tidligere register for 1999-2002 findes i pdf-filerne under årgang 2002 som hæfte 13.

Hvis alt dette er for indviklet, kan man også "slå op" hos redaktøren, telefon 3315 0102.

Isolationsfængsling

I Rigsadvokaten Informerer nr. 19/2007, som kan findes på Rigsadvokatens hjemmeside, gives der en redegørelse om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2006. Den

gennemsnitlige varighed er faldet fra året i forvejen fra 33 dage til 29 dage. Der er stadig (uforklarlige) forskelle i anvendelsen af isolation, jfr. nedenfor.

Rigsadvokaten anmoder om, at opmærksomheden særligt er henledt på området i forbindelse med den løbende kvalitetssikring af straffesagsbehandlingen i politikredsene og statsadvokaternes tilsyn hermed.

Det fremgår af den medfølgende redegørelse, at f.eks. Frederikssunds Politi fik gennemført isolation i 21 % af sagerne, Skive Politi i 27 %, hvorimod Aalborg, der har væsentlig flere arrestanter end de to nævnte politikredse, slet ikke havde arrestanter i isolation.

Gentofte, Holbæk, Middelfart, Sønderborg, Ribe, Esbjerg, Varde, Kolding, Vejle, Odder, Silkeborg, Randers, Grenå, Løgstør og Hjørring kunne klare sig uden arrestanter i isolation.

I København ligger andelen af isolationer på 18 %, Odense på 4 % og Århus på 9 %.

I 2006 har seks unge under 18 år været anbragt i isolation i forbindelse med en varetægtsfængsling.

Landsforeningens Meddelelse 113/2007

Menneskerettigheder - Strafbarhedsbetingelser

Straffelovens § 1 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 7

Klagerne var medlemmer af Greenpeace og gennemførte en aktion ved den amerikanske militærbase i Thule. Siden blev de idømt en bøde for ulovlig indtrængen, hvilket de mente var en krænkelse af EMK artikel 7, idet de var dømt efter en bekendtgørelse, der var udstedt med hjemmel i "hidtil gældende praksis", hvortil kom, at de hævdede, at de ikke kunne vide, at de var trængt ind på et "ikke frit tilgængeligt sted", da basens udstrækning ikke fremgik af de officielle kort.

Klagerne fik ikke medhold. Lovhjemlen var i orden, og klagerne måtte have været klare over, at området ikke var frit tilgængeligt. De havde nøje tilrettelagt aktionen, der skulle skabe international opmærksomhed, var udstyret med GPS og lod sig fotografere med militære installationer i baggrunden.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, app. 11843/03, 11847/03 og 11849/03, Custers, Deveaux og Turk mod Danmark, 3/5 2007

3 udlændinge, C fra Holland, D fra Frankrig og T fra Amerika, klagede i 2003 over, at de var blevet dømt for en lovovertrædelse, som på gerningstidspunktet ikke var kriminaliseret, jfr. EMK art. 7.

Sagen passerede nåleøjet delvist i maj 2006 - 3 år og 1 måned efter klagens indgivelse.

Klagerne var medlemmer af Greenpeace og havde deltaget i en aktion ved Thule Basen mod radarovervågning og det amerikanske missilforsvar. Da de gik i land syd for Thule

Basen efter tidligere at være blevet bortvist af politiet, blev de anholdt og sigtet for husfredskrænkelse.

Der var tvist mellem parterne om, hvor stort beskyttelsesarealet uden om basen var. I 2003 reducerede man arealet, således at det omtvistede gerningssted nu var tilgængeligt for civile uden forudgående tilladelse. Klagerne gjorde gældende, at den daværende beskyttelseszone var hemmelig og således ukendt for offentligheden.

Klagerne blev løsladt den følgende dag med sigtelser efter den grønlandske straffelov og med henvisning til en Bekendtgørelse fra 1967 om rejser til og i Grønland ved at have gået i land fra en gummibåd og være antruffet et nærmere angivet sted "Shelter 7".

Ved en udeblivelsesdom blev de en måned efter idømt bøder på 5.000 kr. af Grønlands Landsret. Retten lagde vægt på, at det var en nøje planlagt aktion, og på det video- og fotomateriale, der var beslaglagt. Henset til, hvor besværligt det var at komme til stedet, kunne det ikke antages at være frit tilgængeligt.

Sagen blev anket til Østre Landsret, idet klagerne gjorde gældende, at den ovennævnte bekendtgørelse savnede hjemmel. Den militære beskyttelseszone var ikke afmærket, og der burde have medvirket domsmænd ved afgørelsen i første instans.

Landsretten stadfæstede dommen den 3/10 2002 (ikke gengivet i UfR, ER).
Procesbevillingsnævnet meddelte afslag på, at sagen blev indbragt for Højesteret.

Menneskerettighedsdomstolen gennemgår fra side 5 - 14 lovgrundlaget og parternes anbringender.

Man fastslår herefter det velkendte princip nulla crimen, nulla poena sine lege - kun loven kan fastslå, hvad der er en forbrydelse og fastlægge straffen herfor.

Hertil kommer, at man ikke til skade for tiltalte kan regulere området for alt strafbart med tilbagevirkende kraft.

Det fremgik af den ovennævnte bekendtgørelse fra 1967, at det krævede tilladelse til at rejse i forsvarsområder både fra den relevante militære myndighed og fra Grønlandsministeriet. Overtrædelser heraf kunne straffes med bøde sammenholdt med bestemmelsen om husfredskrænkelse i Den grønlandske Straffelov.

Det var således påregneligt for klagerne, at de kunne straffes. Hertil kom, at Greenpeace var blevet advaret af politiet ved et møde to uger forinden.

Bekendtgørelsen havde været offentliggjort i den grønlandske variant af Statstidende. Hjemlen til at udstede bekendtgørelsen var også reguleret i selve loven. Denne var i mellemtiden blevet ændret, men indeholdt fortsat hjemmel til at fastsætte bødebelagte regulativer.

Endelig var det spørgsmålet, om klagerne måtte være klar over, at området ikke var frit tilgængeligt.

Normale adgangsveje var forsynet med fornøden skiltning, men klagerne havde valgt at blive landsat fra en gummibåd syd for basen, hvorefter de gik 30 km til "Shelter 7", hvor de blev anholdt og sigtet.

Uanset, at der kunne være diskussion om beskyttelseszonens udstrækning, fordi der ikke var officielle kort, der angav denne, lagde retten til grund, at klagerne ikke kunne være uvidende om, at de var på Thule Basens område, da de blev anholdt.

Klagerne var medlemmer af Greenpeace og i gang med en aktion, der skulle skabe international opmærksomhed om Thule Basen.

De befandt sig på en vej ca. 10 km fra selve basen og 7 km fra radaren. De kunne ikke være i tvivl om, at det var en del af beskyttelseszonen. Hertil kom, at de nøje havde tilrettelagt turen, var udstyret med GPS, og at der på Greenpeaces hjemmeside blev skrevet: "But still inside, two days into the Thule Peace Trek are three other activists, who have been walking and camping in Arctic conditions since Monday, and so far remain undetected."

Endelig var der fotos taget af klagerne, der viste dem holde bannere med nogle af de militære installationer i baggrunden.

Herefter finder domstolen, at klagerne kunne have forudset, at de var kommet ind på et område, der ikke var frit tilgængeligt.

Klagernes handling udgjorde en lovovertrædelse, som med tilstrækkelig klarhed og forudsigelighed var reguleret i dansk ret.

Der var således ikke tale om en krænkelse af artikel 7 i konventionen.

En enkelt dommer var enig med resten i, at der ikke forelå en krænkelse, men var ikke så fast i kødet vedr. hjemlen til at straffe efter den ovenfor omtalte bekendtgørelse, ligesom han ikke var sikker på, om anholdelsen var sket inde på basens område eller tæt herpå, henset til, at der ikke var en klar afmærkning. Da han var alene om synspunktet, valgte han imidlertid at stemme med flertallet.

- oo0oo -

Sagen er efter referatets udarbejdelse ligeledes refereret i EU & Menneskeret 2007.248

Landsforeningens Meddelelse 114/2007

Tyveri - Udlændinge - Bøde - Udvisning undladt - EU-borgere
Straffelovens § 276 og udlændingelovens § 24

Det er muligt for en udlænding at nøjes med en bøde for butikstyveri, og det smitter af på spørgsmålet om udvisning, i alle tilfælde, hvis man er EU-borger.

Københavns Byret nr. SS 1-21555/2007, 9/10 2007

T på 31 år fra Rumænien var under en tilståelsessag tiltalt for et butikstyveri i september 2007 i forening med to uidentificerede medgerningsmænd, hvor de havde stjålet en taske til 79 kr.

Der var påstand om fængselsstraf og udvisning.

Resten er citat fra dommen side 2:

"Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at hans kone og børn opholder sig i Tyskland.

Tiltalte er tidligere straffet i Danmark

ved den 24. august 2007 udenretligt at have vedtaget en bøde på 300 kr. for tyveri.

Tiltalte har under sagen været frihedsberøvet fra den 18. september 2007 til den 9. oktober 2007.

Retten's begrundelse og afgørelse.

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til 2 dagbøder á 100 kr., i alt 200 kr., jf. straffelovens § 276, jf. § 287.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 2 dage.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på det stjåltes værdi.

Da tiltalte er idømt bødestraf, er der ikke hjemmel til at udvise ham, og han frifindes derfor for udvisningspåstanden."

- oo0oo -

Statskassen skulle bære omkostningerne til forsvareren. Denne har efterfølgende oplyst, at der nu søges om erstatning for varetægten.

Landsforeningens Meddelelse 115/2007
Trusler mod myndighedspersoner - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 119

43-årig far havde truet en skoleinspektør i anledning af, at denne havde påtalt datterens hygiejne. 14 dages betinget fængsel, idet retten lagde vægt på oplysningerne om tiltaltes personlige forhold samt baggrunden for, at tiltalte fremkom med truslen og truslens karakter.

Retten på Frederiksberg SS 2-5390/07, 5/11 2007

T på 43 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119 ved i marts 2007 på en skole at have angrebet skoleinspektør H med trusler om vold, idet han gentagne gange udtalte til H: "Du kan komme udenfor, så kan vi ordne det her" eller lignende, samt på H's forespørgsel at have bekræftet, at opfordringen skulle opfattes som en trussel.

T nægtede sig skyldig. Han var ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

T forklarede bl.a., at han kort tid forinden havde været til et møde på skolen angående hans datter. H havde fortalt ham, at datteren var beskiddt, det blev gentaget, hvorefter T forlod mødet. Det blev aftalt på mødet (hvor hans ekshustru også var til stede), at skolen ikke skulle blande sig i, hvordan datteren havde det, men henvende sig til datterens sagsbehandler i kommunen.

På gerningsdagen ringede hans datter til ham og græd i telefonen. En lærer havde taget hende ud af klassen og sagt, at hun lugtede. T blev sur og tog en taxa til skolen. Han gik ind på H's kontor og spurgte, hvem der havde sagt det til hans datter. H ignorerede ham flere gange, hvorfor T talte med høj stemme. T bad H ringe til politiet, som skulle finde ud af, hvem der havde sagt det anførte til datteren. Han gik ud på gangen og spurgte datteren, og hun pegede på H. T gik ind igen, H bad ham gå. T sagde til H, at de skulle gå udenfor, for at det ikke skulle udvikle sig til slagsmål. Han ville have løst problemet over en kop kaffe i skolens kantine, idet der var for mange børn ved H's kontor med den åbne dør. Han bestred at have udtalt sig som anført i anklageskriftet. Han talte meget dårligt dansk og forstod ikke betydningen af ordet truende. Han havde ikke selv sagt noget, der kunne virke truende.

H forklarede bl.a., at han til datteren havde sagt, at mobberi nemt kunne opstå, hvis de andre børn syntes, at man lugtede, og at man derfor skulle sørge for at være renlig. Et kvarter efter stod T på hans kontor og råbte, at han ikke skulle sige, at hans datter lugtede og var et svin. T sagde: "Kom med udenfor, så skal du se, hvad der sker". Vidnet var ikke i tvivl om, at hvis han var gået med ud, var han blevet slået. Det var ikke en opfordring til at drikke en kop kaffe. Vidnet mente ikke, at tiltalte havde haft sproglige problemer den pågældende dag. Vidnet kunne godt huske, at der havde været et møde nogle dage forinden, hvor T's ekskone var til stede, og hvor de talte om, hvorvidt det var skolen, der skulle tage kontakt til tiltaltes datter angående hygiejnen, eller om det var en kontaktperson.

En skolesekretær forklarede bl.a. som vidne, at T havde været højrøstet. Personen gik ud af kontoret og kom tilbage og sagde, at han nok skulle få fat på H.

T oplyste om sine personlige forhold, at han havde boet i Danmark siden 1986, han fik førtidspension, bl.a. på grund af en skadet hånd. Han havde også en skade i hovedet, der gav koncentrationsbesvær, og en masse mærker og ar fra krigen i Beirut.

Rettens begrundelse og afgørelse.

"Efter forklaringen fra forurettede sammenholdt med forklaringen fra tiltalte lægger retten til grund, at tiltalte har udtalt sig som beskrevet i anklageskriftet, og at han på forespørgsel fra forurettede fastholdt ordvalget.

Under hensyn til ordvalget, sammenholdt med de omstændigheder, hvorunder ordene blev sagt og måden, ordene blev sagt på, finder retten, at det måtte have stået tiltalte klart, at det han sagde, måtte opfattes som en trussel om vold.

Tiltalte er derfor skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes til fængsel i 14 dage, jf. straffelovens § 119, stk. 1.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på baggrunden for, at tiltalte fremkom med truslen.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på oplysningerne om tiltaltes personlige forhold, samt truslens karakter.

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 116/2007

Udlændingeloven - Varetægtsfængsling - Udsendelse udsigtsløs

Udlændingelovens § 35

M fra Irak, der i februar 2005 var blevet idømt 2½ års fængsel bl.a. for anden kønslig omgængelse mod mindreårig, havde afsonet den fulde dom i marts 2007, men blev fortsat varetægtsfængslet i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, for at sikre hans tilstedeværelse, indtil udvisningen kunne fuldbyrdes.

Landsretten løslod efter 5½ måned, idet der ikke på nuværende tidspunkt var nogen reel udsigt til at gennemføre en tvangsmæssig udsendelse til Irak i en nærmere fremtid.

ØL 14. afd. kære nr. S-2385-07, 3/9 2007

Kendelsen gengives i sin helhed:

"M har kæret kendelse afsagt den 30. august 2007 af Københavns Byret (sag nr. SS 90.6339/07), hvorved det i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, er bestemt, at M, der har været frihedsberøvet siden den 19. marts 2007, fortsat kan frihedsberøves med frist til den 27. september 2007.

Den beskikkede advokat, advokat H, har indgivet kæreskrift og Rigspolitechefen har indgivet svarskrift.

M blev ved Københavns Byrets dom af 1. februar 2005 idømt fængsel i 2 år og 6 måneder for overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 216, stk. 1, jf. § 222, stk. 1, og § 224, jf. § 222, stk. 1, samt § 232, § 244 og § 266 samt udvist af Danmark med indrejseforbud for bestandig. Østre Landsret stadfæstede dommen ved dom af 2. juni 2005. Den idømte straf var fuldt afsonet den 20. marts 2007. Den 19. marts 2007 blev M varetægtsfængslet i

medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, for at sikre hans tilstedeværelse, indtil bestemmelsen om udvisning kan fuldbyrdes.

Efter det oplyste lægges det til grund, at der ikke på nuværende tidspunkt er nogen reel udsigt til at gennemføre en tvangsmæssig udsendelse af M til Irak i en nærmere fremtid.

På den baggrund og under hensyn til, at han har været varetægtsfængslet efter udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, i ca. 5½ måned efter fuld afsoning af den idømte straf, finder landsretten, uanset M's modvilje mod frivillig udrejse og den af ham begåede kriminalitet, at der ikke længere er det tilstrækkelige grundlag for at varetægtsfængsle ham efter udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1.

T h i b e s t e m m e s:

M løslades."

- oo0oo -

Der henvises til højesteretssagerne i Lf.Medd. 109/2007.

Landsforeningens Meddelelse 117/2007 **Vold mod politiet - Offentlig orden**

Straffelovens § 119 og § 134 a

24-årig T dømt for at have kastet 4-5 sten i størrelse som ½ knytnæve mod civilklædte betjente på Christiania. Kastene forvoldte ingen skade. Politiet måtte bruge tåregas mod en gruppe på 20-30 personer, der angreb med kast af sten og flasker i flere omgange. Der havde været tilsvarende uroligheder dagen i forvejen. Derfor også skyldig i overtrædelse af § 134 a. Frifundet for flaskekast og deltagelse i at bygge barrikader.

Fængsel i 3 måneder. T havde været varetægtsfængslet godt 2 måneder.

Københavns Byrets SS 3-13211/2007, 12/7 2007

T på 24 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, ved den 14. maj 2007 om aftenen på Christiania at have kastet en ølflaske mod politiassistent P, som sammen med andre politifolk blev ramt på benene, da flasken ramte jorden og knustes, hvorefter T kastede mange knytnævestore sten mod politifolk, herunder politibetjent B.

I forhold 2 straffelovens § 134 a, ved samme tid og sted i forening med flere andre at have forvoldt grov forstyrrelse af ro og orden, idet de i fællesskab gik til angreb mod politiet, kastede sten, flasker m.v. efter tjenstgørende politi samt byggede barrikader.

I forhold 3 lov om euforiserende stoffer, ved at være i besiddelse af 2,38 g hash til eget brug.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om en fængselsstraf på mellem 4-9 måneders fængsel. T erkendte sig delvis skyldig i forhold 1. Han havde kastet 5 mindre sten mod politiet. Han erkendte forhold 3 og nægtede forhold 2.

Fra grundlovsforhøret, det er gengivet i dommen, fremgik, at T bl.a. forklarede, at han ikke vidste, at der var demonstration på Christiania. Han kunne ikke om eftermiddagen få lov til at forlade stedet. Han blev siden vred over, at politiet havde skudt tåregas af, og kastede ad flere omgange sten efter politiet. Han havde ikke kastet med ølflaske eller været med til at bygge barrikader på Christianshavns Torv. Han blev anholdt med 2 sten i lommen. Det var ikke meningen, at de skulle bruges til noget.

Under domsforhandlingen forklarede han bl.a., at han kunne mærke, at stemningen var trykket på Christiania, efter at politiet havde været der for at rydde et hus.

Han og en kammerat blev væk fra hinanden, efter at politiet smed tåregas mod dem. Alle folk var rimelig sure på politiet.

Han vedstod, at han ad flere omgange havde kastet sten mod politiet. Det var små sten, som han havde samlet op fra gaden. Han ramte ikke nogen. Han ville på et tidligere tidspunkt have forladt Christiania, men fik at vide af en betjent, at hvis han gik ud, ville han få nogen på hovedet og blive anholdt.

Politibetjent B, der havde været del af en civilgruppe (uden beskyttelsesudstyr), havde observeret mod en gruppe iklædt sort tøj, som efter vidnets opfattelse kendetegner det autonome miljø. Der var ordre om, at Christiania skulle spærres af, så folk ikke kunne komme ud og ind. T var i lys trøje, som gjorde, at han var let genkendelig fra de andre. Vidnet så, at T svingede sin arm - det var en kastebevægelse, og vidnet så en flaske, der ramte jorden ca. 2 m fra vidnet og en politiassistent P. Samtidig var der andre, der kastede sten.

Vidnet så siden T foretage 2 kast med sten og senere 1-2 kast med sten. Der var flere hundrede mennesker på Christiania, og stemningen var oppisket. Samlet havde vidnet set T kaste med sten 6-7 gange. På retsformandens forespørgsel var det 6 gange. Stenene var på størrelse med en halv knytnæve.

Vidnet genkendte siden på Christianshavns Torv T på trøje, højde, kropsbygning og halstørklæde og anholdt ham med to sten i lommen. De sten, vidnet så T kaste, ramte ikke nogen. Vidnet havde ikke set nogen flaske i hånden på T eller forlade T's hånd.

Politibetjent (ikke som i anklageskriftet politiassistent, ER) P var også i civil. De skulle observere og anholde (plukke), hvis der var nogen, der kastede sten. Man kunne godt komme ind og ud af Christiania. Vidnet blev foreholdt det andet vidnes forklaring, men fastholdt, at folk gerne måtte gå ud.

Vidnet havde ikke genkendt T.

En ven af T forklarede som vidne, at han stort set havde været sammen med T hele tiden, bort set fra 5-10 minutter. Han havde ikke set T kaste sten mod politiet. Man kunne ikke

komme ud af Christiania, for politiet anholdt alle, der kom ud, og de skød med tåregas. Vidnet så ikke T blive anholdt.

T havde været frihedsberøvet fra 14. maj til 12. juli 2007.

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Forhold 1:

Retten lægger vægt på vidnet pb. B's forklaring om, at vidnet, da han anholdte tiltalte, kunne genkende ham på tøjet, højden og kropsbygningen, og at det var tiltalte, vidnet havde set tidligere, som en del af den gruppe på 20-30 personer, der smed sten og flasker efter vidnets gruppe af civilklædte betjente på Christiania, samt at vidnet ad 3 omgange har set tiltalte kaste i alt 4-5 sten efter vidnet og hans gruppe.

Efter vidnet B's forklaring sammenholdt med størrelsen af de sten, tiltalte havde på sig ved anholdelsen, finder retten, at de sten, tiltalte har kastet mod politiet, i størrelse har været op til ½ knytnæve.

Retten finder imidlertid ikke tilstrækkelig bevis for, at det var tiltalte, der kastede den ølflaske, der ramte jorden foran vidnet B og hans kolleger.

Herefter finder retten tiltalte skyldig i forhold 1 i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Forhold 2:

Ifølge vidnet pb. B's forklaring og tiltaltes egen forklaring, var tiltalte en del af den gruppe på 20-30 personer, der gik til angreb på politiet med kast af sten og flasker i flere omgange og med den konsekvens, at politiet måtte bruge tåregas. Endvidere var tiltalte klar over, at der forinden havde været lignende uroligheder dagen igennem, hvor politiet havde måttet bruge tåregas, og tiltalte var klar over, at der var en trykket stemning, da han ankom til Christiania.

Endvidere har tiltalte ved sin tilslutning til gruppen, der kastede med sten og flasker mod politiet, samt ved selv at kaste med sten sammen med de øvrige i gruppen deltaget i og været med til at opretholde den grove forstyrrelse af den offentlige uorden, der herskede på Christiania.

Retten finder det ikke godtgjort, at tiltalte har været med til at bygge barrikader eller tilsluttet sig en gruppe, der byggede barrikader.

Tiltalte findes herefter skyldig i overtrædelse af straffelovens § 134 a.

Forhold 3:

Ved tiltaltes erkendelse og de i øvrigt foreliggende oplysninger er det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes til fængsel i 3 måneder, jf. straffelovens § 119, stk. 1, § 134 a og bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at tiltalte ad tre omgange kastede sten efter politiet. Retten har endvidere taget hensyn til, at der er tale om mindre sten og at disse ikke forårsagede nogen skade."

Landsforeningens Meddelelse 118/2007 **Vold - Behandlingsdom - Længstetid**

Straffelovens § 68 a og § 244

Somalier S med to tidligere domme efter § 244 nu tiltalt for 3 tilfælde af § 244, vold - det ene med citering af § 119, da overfaldne var politibetjent. Ved mentalundersøgelse fundet lidende af skizofreni. Der var enighed om behandlingsdom, men retten fandt ikke, trods anklagemyndighedens påstand, anledning til at anordne ubestemt tid. Længstetiden blev fastsat til 5 år, jfr. straffelovens § 68 a, stk. 1.

Københavns Byret SS 3-10129/2007, 25/9 2007

S på 32 år var tiltalt for vold i 3 tilfælde i gentagelsestilfælde, idet han i oktober 2006 havde slået en tjener på en restaurant i ansigtet med et knytnæveslag, i januar 2007 havde tildelt en politiassistent et knytnæveslag på kæben og den ene overarm i forbindelse med, at han blev bortvist fra et herberg, samt i april 2007 havde overfaldet en tilfældig dame på gaden, idet han greb fat i hendes hår og tildelte hende adskillige slag i ansigtet med knyttet hånd.

Under varetægtsfængslingen for det sidste forhold konstateredes det, at S var sindssyg, og efter forskellige forsinkelser blev han undergivet mentalundersøgelse, mens retten afsagde deldom om skyldspørgsmålet, jfr. RPL § 879, hvor han blev dømt efter anklageskriftet. Den eneste ændring var, at S blev frifundet i forhold 1 for § 247, stk. 2, da forurettede som tjener ikke tilhørte den personkreds, som denne bestemmelse skulle beskytte i særlig grad.

Det fremgik af den senere konklusion i mentalundersøgelsen, at S var sindssyg og med overvejende sandsynlighed havde været det på gerningstidspunkterne. Han led af paranoid skizofreni med hørehallucinationer, kontaktforstyrrelse, manglende sygdomsindsigt m.v.

Der blev anbefalet dom til psykiatrisk behandling.

S var straffet bl.a. i 2003 for overtrædelse af § 244 med fængsel i 30 dage og i 2004 for § 244, jfr. § 247, stk. 1, jfr. til dels § 21, med fængsel i 50 dage.

Siden havde der været tre bødesager for småtyverier, restaurationsloven og hærværk.

S blev efter parternes samstemmende påstand idømt en behandlingsdom. Vedr. længstetiden bemærkede retten:

"Retten finder ikke, at den udøvede vold er af en sådan alvorlig karakter, at der ikke skal fastsættes længstetid. Længstetiden fastsættes til 5 år efter straffelovens § 68a, stk. 1."

- 328 -

- oo0oo -

S havde været varetægtsfængslet siden april 2007, men surrogatanbragt, efter at fængslets hospital havde overført ham til psykiatrisk afdeling 1½ måned efter fængslingen.